Cynulliad Cenedlaethol Cymru
Y Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus

National Assembly for Wales
Public Accounts Committee

James Price
Yr Ysgrifennydd Parhaol
Economi, Sgiliau ac Adnoddau Naturiol
Llywodraeth Cymru
Parc Cathays
Cardiff

26 Medi 2016

Adroddiad Archwilydd Cyffredinol Cymru ar Reoli Perygl Llifogydd ac Erydu Arfordirol yng Nghymru

Annwyl Ddirprwy Ysgrifennydd Parhaol

Diolch am eich llythyr yn esbonio ymateb Llywodraeth Cymru i adroddiad Archwilydd Cyffredinol Cymru ar Reoli Perygl Llifogydd ac Erydu Arfordirol yng Nghymru. Ystyriodd y Pwyllgor yr ymateb hwn ochr yn ochr ag adroddiad yr Archwilydd Cyffredinol yn ei gyfarfod ar 19 Medi. Roedd gan y Pwyllgor nifer o bryderon a chwestiynau am fanylion eich ymateb.

1. Mewn ymateb i argymhelliad 1a, nodir bod holl argymhellion adroddiad blaenorol Swyddfa Archwilio Cymru "Erydu Arfordirol a Llifogydd Llanw yng Nghymru 2009" wedi'u cwblhau'n swyddogol erbyn mis Awst 2015. Byddai'r Pwyllgor yn croesawu eglurhad o safbwynt Llywodraeth Cymru. Er ein bod yn cydnabod y gallai rhai materion a oedd wedi'u cynnwys mewn argymhellion blaenorol fod yn feysydd a fyddai'n cael eu gwella'n barhaus, a bod y polisi/strategaeth gyffredinol wedi newidiadau rhywfaint ers 2009, yn ôl adroddiad yr Archwilydd Cyffredinol ymddengys bod rhagor i'w wneud eto i gyflawni rhai o'r argymhellion blaenorol yn llawn, er enghraifft:

.

a. gweithio gyda'r prif randdeiliaid i ymgysylltu â chymunedau sydd mewn perygl, a rhoi dealltwriaeth eglur iddynt o'i dull strategol (paragraff 1.16 yn yr adroddiad diweddaraf)
b. datblygu strategaeth ar gilio a reolir (paragraff 2.7 yn yr adroddiad diweddaraf a atgyfnerthwyd gan argymhelliad 3).

2. At hynny, er bod y Pwyllgor yn croesawu'r ffaith bod Llywodraeth Cymru yn dweud y bydd yn cyhoeddi'r wybodaeth ddiweddaraf am Gynllun Cyflawni'r Adolygiad o Lifogydd Arfordirol yn ddiweddarach eleni, mae'r ymateb yn awgrymu mai yn yr adolygiad o'r Strategaeth Genedlaethol yn 2017-18 y bydd Llywodraeth Cymru yn pwyso a mesur y cynnydd mewn ymateb i'r materion a godwyd mewn adolygiadau eraill. Nid yw hyn, mewn gwirionedd, yn cyflawni argymhelliad yr Archwilydd Cyffredinol i gynnwys unrhyw faterion gweddilliol yng Nghynllun Cyflawni'r Adolygiad o Lifogydd Arfordirol.

3. O ran Argymhelliad 1b, nododd y Pwyllgor y bwriedir buddsoddi £150 miliwn drwy'r Rhaglen Rheoli Risg Arfordirol ar gyfer y cyfnod rhwng 2018 a 2021. Fodd bynnag, daw adroddiad yr Archwilydd Cyffredinol i'r casgliad bod ' Llywodraeth Cymru wedi nodi cyllid ychwanegol ar gyfer diogelu'r arfordir ond nid yw wedi datblygu strategaeth ariannu hirdymor y tu hwnt i 2020-21 nac wedi helpu cynghorau i sicrhau opsiynau ar gyfer cyllid allanol'. Byddem yn hoffi i Lywodraeth Cymru roi ymrwymiad cliriach ynghylch datblygu strategaeth i nodi cyllid hirdymor ar gyfer diogelu'r arfordir. Nododd yr Aelodau hefyd y bydd y rhaglen Rheoli Risg Arfordirol yn ei gwneud yn ofynnol i gynghorau gyfrannu 25 y cant o'r costau, p'un ai o'u cronfeydd eu hunain neu drwy gyfrwng ffynonellau eraill.

4. Mae argymhelliad 3 yn galw ar Lywodraeth Cymru i ' … Ddatblygu opsiynau o fewn y strategaeth genedlaethol i helpu cynghorau i baratoi cymunedau lle y mae'n debygol y bydd angen cilio ar reolir. Dylai'r opsiynau hyn ystyried y trefniadau cyfreithiol ac ariannol sy'n ofynnol i adleoli pobl ac asedau i ffwrdd oddi wrth berygl o lifogydd' a hefyd i 'nodi sut y bydd yn cyfathrebu goblygiadau ei ddull seiliedig ar risg i'r cyhoedd'.

   Mae eich ymateb yn nodi sut y bydd y Llywodraeth yn datblygu pecyn cymorth yn ymwneud ag addasu arfordirol, a fydd yn cynnwys arfer gorau

ac enghreifftiau o sut y mae ardaloedd eraill wedi cyflwyno negeseuon anodd, yn enwedig negeseuon yn ymwneud â chilio dan reolaeth. Teimlai'r Pwyllgor yn gryf nad oedd y dulliau gweithredu a amlinellwyd yn ddigonol ac na fyddent yn cwrdd â phrif bwyslais argymhelliad yr Archwilydd Cyffredinol. Er enghraifft ymddengys nad ystyriwyd yr opsiynau a’r trefniadau ariannol angenrheidiol i symud pobl ac asedau o ardaloedd lle mae perygl llifogydd, a phrin yw’r wybodaeth sydd ar gael yn y cyswllt hwn. Byddem yn croesawu gwybodaeth a fyddai’n ein sicrhau bod y Llywodraeth wedi ymrwymo i weithredu yn y cyswllt hwn.

Yn olaf, byddai'r Pwyllgor yn ddiolchgar pe bai’n cael copi o'r diweddariad i Gynllun Cyflawni’r Adolygiad o Lifogydd Arfordirol pan gaiff ei gyhoeddi. Bydd y Pwyllgor yn ystyried y wybodaeth ddiweddaraf honno a’ch sylwadau ar y pwyntiau uchod cyn penderfynu sut y bydd yn mynd ati i graffu ymhellach ar y pwnc hwn.

Edrychaf ymlaen at eich ymateb.

Yn gywir

Nick Ramsay AC
Cadeirydd